

Gäller för: Ortopedi

Innehållsansvar: Ingrid Brodin, (ingbr34), Verksamhetsutvecklare

Granskad av: Lisa Fråstad, (lissw3), Teamledare

Godkänd av: Hans Svensson, (hansv16), Verksamhetschef

Giltig från: 2025-12-19

Giltig till: 2027-12-19

Handlingsplan vid risk för hot och våld samt kränkningar ortopedkliniken

Syfte

Skapa trygghet för medarbetare och ge stöd vid incidenter som rör hot, våld eller kränkningar.

Bakgrund

Alla som arbetar inom NU-sjukvården har ett ansvar för säkerheten på arbetsplatsen. Det handlar om att följa rutiner, vara uppmärksam och agera vid misstänkta situationer. Som medarbetare skall du se till att dörrar går i lås efter dig, inte släppa in okända personer samt kontakta väktare/polis om du misstänker att någon är obehörig. Sjukvårdspersonal tillhör en av de yrkesgrupper som är mest utsatta för våld och hot om våld. Hot och våld ska polisanmälas, alltid avvikelseanmälas och i allvarigare fall arbetsskadeanmälas. Avseende hot mot personal har VGR nolltolerans.

Patienter har rätt till trygg och säker vård, men de har inte rätt att välja personal eller kränka någon i personalen. Vården ges utifrån behov och kompetens - inte patientens personliga önskemål.

Väktare, ordningsvakt

På NÄL finns en väktare och en ordningsvakt i tjänst dygnet runt.
Uddevalla Sjukhus finns en väktare på plats under samma tider.

Väktaren hanterar larm, bistår vid hot och våld, gör ronder och serviceuppdrag.

Ordningsvakten ansvarar för att upprätthålla ordningen.

De har inte ansvar för vård och kan inte ersätta vårdpersonal.

Vid direkt hot NÄL

- Larma väktare internt: 56669 externt 010-4256669
- Larma polis

Vid direkt hot Uddevalla

- internt: 56674, externt: 010-435 66 74
- Larma polis

Vid larm uppge

- Vad som händer/hänt
- Vilket sjukhus, enhet, våningsplan
- Signalement
- Eventuellt antal skadade Om möjligt håll uppsikt på den hotfulla personen i avvaktan på väktare eller polis.

För läsning av ytterdörrar, kontakta Trygghetscentralen;
telefonnummer 010-435 66 71 (dygnet runt) och uppge
kortläsarens namn (står på bricka ovanför läsaren).

Arbetsbeskrivning före, under och efter hot- och våldssituation

Före

- Identifiera riskfaktorer på enheten
- Delge kunskap om bemötande av patienter som anses utgöra en risk för hot och våld
 - arbeta inte ensam
 - ha fri flyktväg, möblera lokalerna så att du lätt kan fly
 - visa respekt och lugnt
 - Förklara tydligt vad som sker och varför
 - var professionell och sätt tydliga gränser

Under

Fly Undvik risker, backa om möjligt ur situationen och sätt dig själv och kollegor i säkerhet.

- Larma på enheten
- Ring begär hjälp av väktare
- Vid allvarlig situation ring polis 00-112
- Vid telefonhot informera väktare
- **GÖM** lås dörren, håll avstånd, släck lampor, telefon på tystläge, ligg längs väggen
- **SLÅSS** som sista utväg, samarbeta om ni är flera, agera aggressivt, använd tillhygge (nödvarnsrätt)

Efter

- Kontakta ansvarig chef och informera Tjänsteman i Beredskap (TIB) - nås via växeln
- Ta hand om drabbade, kontrollera skador, lämna ingen ensam
- Bedöm arbetsförmåga - chef och läkare avgör om medarbetaren kan fortsätta arbeta
- Avlastningssamtal genomförs så snart som möjligt. För ytterligare stöd kontaktar chef Hälsan och Arbetslivet

- Alla våldshändelser ska polisanmälas
- Arbetsskadeanmälan i MedControl

Kränkningar och hot från patient eller närstående

Patienter har rätt till trygg och säker vård men kan inte välja specifik personal eller kränka medarbetare. Vård skall ge utifrån behov och tillgängliga resurser.

Om konflikt uppstår:

- Lyssna – försök förstå om det handlar om ett missförstånd
- Reagera tydligt. Säg ifrån om du känner dig kränkt eller trakasserad, beskriv hur det påverkar dig
- Byte av personal sker endast om det gynnar medarbetaren - aldrig på patientens begäran
- Ta hjälp av kollega eller chef. Hänvisa till annan vårdgivare om patienten inte accepterar erbjuden vård
- Avvisa patienten vid fortsatt kränkande beteende
 1. Om händelsen har inneburit stark oro eller rädsla ska händelsen polisanmälas samt skrivas en avvikelserapport i MedControl Pro. Diskutera händelsen först med närmaste chef

Relaterade länkar

[Säkerhetshandbok NU-sjukvården.pdf](#)

[Pågående dödligt våld \(PDV\) på sjukhus.pdf](#)

Kränkningar från patient eller närstående [Mall för riktlinje](#)

[VGRplayer - Fly, göm, slåss - en film om pågående dödligt våld.](#)

Personsäkerhet bemötande: utbildningsfilm Lärportalen

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Ortopedi

Innehållsansvar: Ingrid Brolin, (ingbr34),
Verksamhetsutvecklare

Granskad av: Lisa Fråstad, (lissw3), Teamledare

Godkänd av: Hans Svensson, (hansv16), Verksamhetschef

Dokument-ID: NU10097-1869289359-269

Version: 1.0

Giltig från: 2025-12-19

Giltig till: 2027-12-19